Vuoden 2025 arviointikertomus

TarkL 13.04.2026 § 4

Valmistelija — Lautakunnan sihteeri JHT/HT-tilintarkastaja

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat,

2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla,

3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi edellyttää, että valtuusto on talousarviossa ja –suunnitelmassa asettanut kunnan ja kuntakonsernin tavoitteet ja kunnanhallitus on toimintakertomuksessa esittänyt selvityksen tavoitteiden toteutumisesta.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen käsittelyn yhteydessä.

Esittelijä — Puheenjohtaja Olkkola Mika

Päätösehdotus — Tarkastuslautakunta aloittaa arviointikertomuksen työstämisen.

Päätös — Hyväksyttiin puheenjohtajan ehdotus.

TarkL 27.04.2026 § 10

Esittelijä — Puheenjohtaja Olkkola Mika

Päätösehdotus — Tarkastuslautakunta käy läpi tilintarkastajan laatiman suunnitelman arviointikertomuksen toteuttamisesta ja jatkaa sen valmistelua.

Päätös — Päätettiin jatkaa arviointikertomuksen valmistelua seuraavassa kokouksessa.

TarkL 11.05.2026 § 16

Valmistelija — Lautakunnan sihteeri avustava JHT/HT-tilintarkastaja

Valmistelijan ehdotus:

Tarkastuslautakunta hyväksyy arviointikertomuksen.

Esittelijä — Puheenjohtaja Olkkola Mika

Päätösehdotus — Tarkastuslautakunta hyväksyy vuodelta 2025 annettavan arviointikertomuksen ja päättää esittää sen edelleen kunnanvaltuustolle käsiteltäväksi ja toimenpiteitä varten.

Päätös — Hyväksyttiin puheenjohtajan ehdotus.

Kv 15.06.2026 § 26

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta esittää vuodelta 2025 annettavan arviointikertomuksen edelleen kunnanvaltuustolle käsiteltäväksi ja toimenpiteitä varten.

Päätös

Kunnanvaltuusto merkitsee arviointikertomuksen tiedokseen ja päättää yksimielisesti, että arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin kunnanhallitus antaa selvityksen tarkastuslautakunnalle lokakuun loppuun mennessä ja ne käsitellään valtuustossa marraskuun loppuun mennessä.

Kh 26.10.2026 § 175

Valmistelija — Hallintojohtaja Jukka-Pekka Lätti, p. 0401505202
Johtoryhmä

Esityslistan oheismateriaalina on tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2025. Hallintokunnat ovat valmistelleet yhteisesti tarkastuslautakunnalle ja valtuustolle arviointikertomuksessa esitettyjen havaintojen johdosta annettavaksi selvitykseksi jäljempänä esitettävän vastauksen:

1. Millä tavoin kunnanhallitus huolehtii kunnan omaisuuskannan ylläpidosta?

Vastaus:

Kunnanhallitus ohjaa, seuraa ja arvioi talouden suunnittelun kautta kunnan omaisuuskannan ylläpitoa. Kokonaisuutta voi kuvata siten, että tekninen toimi tunnistaa kiinteistöihin liittyviä tarpeita ja valmistelee niiden pohjalta toimenpide-esityksiä. Valmistelussa hyödynnetään myös hallinnon ja johtoryhmän yhteistä pohdintaa, jossa tarpeita arvioidaan kunnan toiminnan, palvelujen ja talouden kokonaisuuden kannalta. Päätökset tehdään toimivallan mukaisesti, ja kunnanhallitus ohjaa kokonaisuutta.

Kiinteistöstrategian tarpeen tunnistaminen on rakentava tulevaisuuden kehittämiskohde, jossa kiinteistöjen käytön, kunnossapidon ja investointien pitkäjänteistä suunnittelua vahvistetaan yhteisillä tavoitteilla ja priorisoinnilla. Tähän kokonaisuuteen kytkeytyy olennaisesti myös tyhjillään tai vähällä käytöllä olevien kohteiden elinkaaren hallinta, jolloin yhtenä osana kiinteistöjen kohtaloa määritellään niistä luopuminen. Näin painopiste on siinä, miten toimintaa ja omaisuuskantaa kehitetään jatkossa, eikä aiempien ratkaisujen arvioinnissa.

2. Millä tavoin kunnanhallitus pyrkii vähentämään työttömyyttä paikkakunnalla ja saamaan yrityksiä sijoittumaan paikkakunnalle?

Vastaus:

Kunnanhallitus pyrkii vähentämään työttömyyttä ja vahvistamaan Toholammin elinvoimaa tukemalla työllistymistä, yritysten toimintaedellytyksiä sekä uusien yritysten ja investointien sijoittumista kuntaan. Työtä tehdään yhteistyössä kunnan palvelujen, Keski-Pohjanmaan työllisyysalueen, Kaustisen seutukunnan ja muiden alueen toimijoiden kanssa.

Kunta edistää työllisyyttä muun muassa työpajatoiminnalla sekä hankkimalla Kaustisen seutukunnan kehitysasiantuntijan työpanosta työllisyysasioihin 50 prosentin työajalla. Tällä vahvistetaan työllisyyden edistämistä ja siihen liittyvää yhteistyötä. Työllisyysalue vastaa lakisääteisistä työvoimapalveluista ja tukee työnhakijoiden työllistymistä, osaamisen kehittämistä sekä yritysten rekrytointeja.

Toholammilla on saatavilla laadukasta ja maksutonta yritysneuvontaa KASEn yrityspalveluiden kautta. Aloittavia yrittäjiä autetaan yrityksen perustamisessa ja rahoituksen järjestämisessä, ja toimivia yrityksiä tuetaan kasvussa, investointien valmistelussa ja rahoitusmahdollisuuksien selvittämisessä. Seutukunnan hanketoiminnalla kehitetään lisäksi yritysten osaamista ja verkostoja sekä edistetään uusia liiketoimintamahdollisuuksia, investointien edellytyksiä ja paikallisten yritysten osallistumista suurhankkeisiin.

Kunnan viranhaltijat käyvät aktiivisesti keskusteluja Toholammista kiinnostuneiden toimijoiden kanssa ja edistävät investointien toteutumista esimerkiksi sijoittumisvaihtoehtojen selvittämisellä sekä kaavoituksen ja maankäytön valmistelulla. Viime aikoina työssä ovat korostuneet uusiutuvan energian hankkeet ja datakeskukset, joihin liittyviä keskusteluja ja valmistelua

on ollut runsaasti. Tavoitteena on luoda edellytyksiä uusille työpaikoille ja vahvistaa kunnan elinkeinopohjaa.

3. Millä tavoin kunnanhallitus seuraa ruoka- ja siivouspalveluiden palvelusopimuksen toteutumista ja laadun tasoa?

Vastaus:

Hankinnan toteutumista ja sen laatua seurataan useilla eri tavoilla.

Taloudellisia odotuksia ja niiden toteutumista seurataan kirjanpidosta ja apuna voidaan käyttää Opetushallituksen kustannustilastoja, joista voidaan arvioida toteutuneita oppilaskohtaisia ruokailukustannuksia muiden kuntien kustannustasoon.

Laatuun liittyvää valvontaa ja arviointia toteutetaan päivittäin aistinvaraisesti vierailemalla kohteissa ja ruokailemalla varhaiskasvatuksen ja koulujen ruokailuissa, asiakaspalautteen ja oppilaiden ruokaraatien kautta. Vuosittain palveluntuottaja toteuttaa asiakaskyselyn, jonka tuloksista raportoidaan kunnalle. Myös kunnan ja palveluntuottajan yhteinen ohjausryhmä kokoontuu muutamia kertoja vuodessa ja tarvittaessa useamminkin.

Arvioinnin apuna voidaan lisäksi käyttää ulkopuolista auditointia (viimeksi tammikuussa 2026) ja joka toinen vuosi kerättäviä kouluterveyskyselyn tuloksia (seuraava otos keväällä 2027). Kysely tuottaa tietoa kouluruokailusta suhteessa toisiin kuntiin ja koko maan tilanteeseen. Palveluntuottajalta saadaan myös säännöllisesti tietoa tarjottavien ruokien raaka-aineista ja ravintosisällöistä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Niemelä Juho

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää antaa tarkastuslautakunnalle ja valtuustolle edellä esittelytekstiin sisällytetyt lausunnot vastauksenaan arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin.

Päätös

.

Kunnanjohtajan muutettu päätösehdotus:
Kunnanhallitus päättää antaa tarkastuslautakunnalle ja valtuustolle edellä esittelytekstiin sisällytetyt lausunnot ja alla olevan muutetun vastauksen kohdan 1. osalta, vastauksenaan arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin.

1. Millä tavoin kunnanhallitus huolehtii kunnan omaisuuskannan ylläpidosta?

Vastaus:

Kunnanhallitus ohjaa, seuraa ja arvioi talouden suunnittelun kautta kunnan omaisuuskannan ylläpitoa. Kokonaisuutta voi kuvata siten, että tekninen toimi tunnistaa kiinteistöihin liittyviä tarpeita ja valmistelee niiden pohjalta

toimenpide-esityksiä. Valmistelussa hyödynnetään myös hallinnon ja johtoryhmän yhteistä pohdintaa, jossa tarpeita arvioidaan kunnan toiminnan, palvelujen ja talouden kokonaisuuden kannalta. Päätökset tehdään toimivallan mukaisesti, ja kunnanhallitus ohjaa kokonaisuutta.

Kiinteistöstrategian tarpeen tunnistaminen on rakentava tulevaisuuden kehittämiskohde, jossa kiinteistöjen käytön, kunnossapidon ja investointien pitkäjänteistä suunnittelua vahvistetaan yhteisillä tavoitteilla ja priorisoinnilla. Tähän kokonaisuuteen kytkeytyy olennaisesti myös tyhjillään tai vähällä käytöllä olevien kohteiden elinkaaren hallinta, joille haetaan aktiivisesti uutta toimintaa tai ulkopuolisia käyttäjiä. Tarvittaessa osana elinkaaren hallintaa tarkastellaan myös kiinteistöistä luopumista.

Kunnanhallitus hyväksyi muutetun päätösehdotuksen.

TarkL 27.11.2026
85/00.03.00/2026

Valmistelija	Lautakunnan sihteeri avustava JHT/HT-tilintarkastaja
Esittelijä	Puheenjohtaja
Päätösehdotus	Tarkastuslautakunta merkitsee kunnanhallituksen vastineen tiedoksi ja vie sen valtuuston käsiteltäväksi. Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.
Päätös	